

ปลายองคชาตอักเสบ

Balanitis (Thai)

บาลานิติสคืออะไร?

What is it?

บาลานิติสคือการอักเสบของปลาย (หัว) องคชาต อาการที่พบบ่อยที่สุดของปลายองคชาตอักเสบ คือผื่นแดงเป็นจ้ำๆ ซึ่งอาจจะคันด้วย

เหตุใดจึงเกิดอาการดังกล่าว?

Why does it happen?

เชื้อโรคนานาชนิดจำนวนมากน้อยอาศัยอยู่บนผิวหนัง บางครั้งมันจะเพิ่มจำนวนและก่อให้เกิดการติดเชื้อ สาเหตุสามัญสาเหตุหนึ่งของการติดเชื้อคือเชื้อราที่เรียกว่าแคนดิดา แคนดิดาเป็นเชื้อโรคเดียวกันกับเชื้อโรคที่ก่อให้เกิดโรคเชื้อราในช่องคลอด (ทราซ) ในสตรี โดยปกติ เชื้อราแคนดิดาจำนวนเล็กน้อยอาศัยอยู่บนผิวหนัง และบางครั้งก่อให้เกิดการติดเชื้อได้ อาการอักเสบเรื้อรังหรือกลับเป็นแล้วเป็นอีกที่ปลายองคชาต บางครั้งอาจเป็นการบอกให้ทราบว่ามามีโรคเบาหวานซ่อนอยู่

โรคมุมแพ้และสิ่งระคายเคืองต่างๆก็สามารถทำให้ปลายองคชาตอักเสบได้ ทั้งนี้เพราะผิวหนังของหัวองคชาตไวต่อความรู้สึก ซึ่งอาจแสดงปฏิกิริยา' และกลายเป็นการอักเสบได้ สิ่งระคายเคืองต่างๆรวมถึง:

- การไม่ชำระล้างบริเวณใต้หนังหุ้มปลายองคชาตให้สะอาดหมดจด คราบผิวหนังเก่าๆ ปัสสาวะ เหงื่อ และ “คราบไคล” อื่นๆ อาจเข้าไปสะสมอยู่ในบริเวณนั้นได้
- สบู่และยาฆ่าเชื้อที่ท่านใช้ทำความสะอาด
- การชำระล้างหรือการขัดถูมากเกินไปอาจทำให้ผิวหนังที่บอบบางระคายเคืองด้วยก็ได้

อาการของผิวหนังบางอาการอาจทำให้ปลายองคชาตอักเสบ หรือทำให้เข้าใจผิดคิดว่าเป็นโรคปลายองคชาตอักเสบ อาทิ เช่นโรคเรื้อนกาง (โซโรอาซิส) และอาการของผิวหนังบางอาการที่ไม่พบบ่อยนัก อาจส่งผลกระทบต่อองคชาตได้

อนึ่ง การที่หนังหุ้มปลายองคชาตตีบ (ฟีโมซิส) อาจนำไปสู่อาการของปลายองคชาตอักเสบได้ นี่คือการที่หนังหุ้มปลายองคชาตไม่ร่นกลับ (ดึงกลับ) คลุมหัวองคชาต ซึ่งพบได้บ่อยในเด็กชาย หลังจากอายุครบ 5 ปี โดยปกติหนังหุ้มปลายองคชาตจะร่นขึ้นร่นลงได้โดยง่าย ทำให้สามารถทำความสะอาดหัวองคชาตได้เบาๆ อย่างไรก็ตาม หากหนังหุ้มปลายองคชาตของท่านตีบ โอกาสที่ปลายองคชาตของท่านจะอักเสบจะทวีมากขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะเหงื่อ คราบไคลต่างๆ และปัสสาวะ อาจเข้าไปหมักหมมอยู่ในบริเวณใต้หนังหุ้มปลายองคชาต ซึ่งอาจก่อให้เกิดความระคายเคืองโดยตรง หรืออาจกระตุ้นให้เชื้อโรคต่างๆ เติบโตและอาจนำไปสู่การติดเชื้อได้

การรักษาและการป้องกัน

Treatment and prevention

ต่อไปนี้เป็นข้อแนะนำหากท่านมีอาการอักเสบที่ปลายองคชาต โดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงสาเหตุ:

- หลีกเลี่ยงการใช้สบู่หากกำลังมีอาการอักเสบ ท่านสามารถใช้ครีมให้ความชุ่มชื้น (ครีมบำรุงผิว เช่น ซอร์โบลีน) ทำความสะอาดแทนสบู่ได้
- ล้างองคชาตของท่านด้วยน้ำอุ่นแล้วซับเบาๆให้แห้ง
- บางคนอาจรู้สึกว่าการแช่ตัวในอ่างน้ำเกลือช่วยบรรเทาอาการอักเสบ ในระหว่างที่กำลังรับการรักษา

การรักษาขึ้นอยู่กับสาเหตุที่ทำให้ปลายองคชาตอักเสบ ต่อไปนี้คือคำแนะนำที่ให้กันบ่อยๆ:

- ครีมต่อต้านเชื้อรา หรือ ชุดยาเม็ดต่อต้านเชื้อรา เป็นการบำบัดที่ใช้กันทั่วไป ในกรณีที่ปลายองคชาตอักเสบเพราะเชื้อราแคนดิดา
- ครีมสเตียรอยด์อ่อนๆเพื่อบรรเทาอาการอักเสบ ใช้ได้ผลต่อการอักเสบที่ปลายองคชาตที่เกิดจากอาการแพ้หรือจากสิ่งระคายเคืองต่างๆ บางครั้ง จะมีการใช้ครีมสเตียรอยด์ควบคู่กับยาต่อต้านเชื้อราหรือยาปฏิชีวนะ เพื่อบรรเทาอาการอักเสบอันเกิดจากการติดเชื้อ

หากปลายองคชาตของท่านอักเสบซ้ำแล้วซ้ำอีก และหนังหุ้มปลายองคชาตของท่านตีบ ทางเลือกหนึ่งก็คือการขลิบหนังหุ้มปลายองคชาตออก ในกรณีนี้ แพทย์ของท่านจะส่งท่านไปพบกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรึกษาหารือเรื่องนี้ต่อไป

การป้องกัน

Prevention

ข้อแนะนำต่อไปนี้อาจช่วยป้องกันการอักเสบที่ปลายองคชาตได้ในบางกรณี:

- อย่างน้อยวันละครั้ง ระหว่างอาบน้ำ ควรร่อนหนังหุ้มปลายลงมาจนพ้นหัวองคชาต แล้วค่อยๆชำระล้างปลายองคชาตและหนังหุ้มปลายเบาๆ ด้วยน้ำเปล่า หรือ ยาล้างที่ปราศจากสบู่ เช่นครีมซอร์โบลีน และ กลีเซอรีน, จอห์นสันเบบี้บาช, คิววีวอช หรือ แฮมิลตัน วอช ผลิตภัณฑ์เหล่านี้มีจำหน่ายตามร้านขายยาและซูเปอร์มาร์เก็ต โปรดอย่าใช้สบู่ หนึ่ง ต้องตรวจให้แน่ใจก่อนว่าองคชาตและหัวองคชาตแห้งสนิทก่อนที่จะสวมกางเกงใน
- หากท่านทำงานที่สัมผัสกับสารเคมี ควรล้างมือก่อนใช้ห้องส้วม เพราะสารเคมีอาจทำให้ผิวหนังที่ละเอียดอ่อนระคายเคือง
- ระหว่างการถ่ายปัสสาวะ ร่อนหนังหุ้มปลายองคชาตลงให้เปิดไว้ เพื่อปัสสาวะจะได้ไม่เข้าไปอยู่ใต้หนังหุ้มปลาย และหลังจากถ่ายปัสสาวะเสร็จแล้ว ซับบริเวณปลายองคชาตให้แห้ง ก่อนที่จะร่อนหนังหุ้มปลายองคชาตกลับสู่ที่เดิม
- หากปลายองคชาตของท่านมักจะอักเสบหลังจากการมีเพศสัมพันธ์ ท่านควรชำระล้างและซับองคชาตให้แห้งโดยทันทีหลังจากการมีเพศสัมพันธ์
- หากปลายองคชาตของท่านอักเสบเป็นประจำ ทั้งๆที่ได้ปฏิบัติตามหลักสุขภาพอนามัยเกี่ยวกับหนังหุ้มปลายองคชาตแล้ว หรือหากท่านประสบความลำบากในการร่อนหนังหุ้มปลายองคชาต ท่านควรปรึกษาแพทย์